NORAKSTS

Lieta Nr. A 42362106
(A 1318-07/5)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007. gada 5. februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Kaļiņina,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *P.Š.* pieteikuma par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2005. gada 28. decembra lēmuma Nr. 386 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005. gada 22. novembrī Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – VSAA) Ventspils nodaļā tika saņemts *P.Š.* (turpmāk – pieteicējs) iesniegums, kurā viņš lūdz izmaksāt neizmaksāto pensijas daļu par laika periodu no 2000. gada 1. februāra līdz 2002. gada 19. martam, pamatojoties uz 2002. gada 19. marta Satversmes tiesas spriedumu lietā Nr. 2001-12-01.

Izskatot pieteicēja iesniegumu, 2005. gada 1. decembrī VSAA Ventspils nodaļa pieņēma lēmumu Nr. 24812 (turpmāk – sākotnējais lēmums), ar kuru atteica izmaksāt pieteicējam neizmaksāto pensijas daļu par periodu no 2000. gada 1. februāra līdz 2002. gada 19. martam, jo šajā laika periodā viņš, būdams obligāti sociāli apdrošinātā persona, saņēma pensiju ierobežotā apmērā.

Sākotnējo lēmumu pieteicējs ir apstrīdējis VSAA direktoram, kurš ar savu 2005. gada 28. decembra lēmumu Nr. 386 atstāja negrozītu sākotnējo lēmumu.

VSAA direktora 2005. gada 28. decembra lēmumā Nr. 386 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) norādīts turpmāk minētais.

[1.1] Likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 26. punkts, kas bija spēkā no 2000. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 19. martam noteica, ka no 2000. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 31. decembrim obligāti sociāli apdrošināmajai personai ar tā mēneša pirmo datumu, kas seko mēnesim, kurā pensijas saņēmējs kļuvis par apdrošināmo personu, pārtraucama tās pensijas daļas izmaksa, kas pārsniedz valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkāršu apmēru (Ls 60), bet no 2002. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 19. martam pārtraucama tās pensijas daļas izmaksa, kas pārsniedz trīskāršu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru (Ls 90). Pieteicēja pensijas apmērs no 2000. gada 1. februāra līdz 2002. gada 19. martam (ieskaitot) pārsniedza iepriekš minēto apmēru, līdz ar to viņam par šo laika periodu izmaksājamā pensija pienācās ierobežotā apmērā.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[1.2] Latvijas Republikas Satversmes tiesa 2002. gada 19. martā ar spriedumu lietā „Par likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 26. punkta atbilstību Satversmes 91. un 109. pantam" atzina likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 26. punktu par neatbilstošu Satversmes 1. pantam un spēkā neesošu no sprieduma publicēšanas dienas – 2002. gada 20. marta.

[2] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicējs iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteicējs uzskata, ka pārsūdzētais lēmums ir pieņemts ar būtiskiem tiesību normu pārkāpumiem un ir atceļams, jo atbilstoši „Valsts pārvaldes iekārtas likuma" 10. panta otrai daļai, valsts pārvaldei savā darbībā ir jāievēro cilvēktiesības. Pārsūdzētā lēmuma konstatējošā daļā (3.2. punkts) ir norādīts uz 2002. gada 19. marta spriedumu lietā Nr. 2001-12-01, tādēļ pieteicējam ir tiesības saņemt neizmaksāto pensijas daļu.

[3] Atbildētājs – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra – lietā sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, balstoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem, un papildus paskaidro turpmāko.

[3.1] Tā kā pieteicēja pensijas apmērs laikā no 2000. gada 1. februāra līdz 2001. gada 31. decembrim pārsniedza valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkāršu apmēru, bet no 2002. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 19. martam (ieskaitot) pārsniedza valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta trīskāršu apmēru, tad viņam norādītajos laika periodos pensiju izmaksāja ierobežotā apmērā.

[3.2] Satversmes tiesa 2005. gada 6. aprīļa sprieduma (lieta Nr. 2004-21-01) 11. punktā ir norādījusi, ka līdz 2002. gada 20. martam 26. punkts bija spēkā un tajā noteiktā pensijas daļas izmaksas pārtraukšana un pensijas ieturējumi bija likumīgi. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 17. panta piekto daļu, ja Satversmes tiesa attiecīgo tiesību normu ir interpretējusi spriedumā, iestādei un tiesai ir jāpiemēro šo interpretāciju.

[4] Pieteicējs 2006. gada 21. aprīļa iesniegumā tiesai (lietas 36. lapa. lapa), bet atbildētājs savos paskaidrojumos (lietas 32. lapa) piekrituši lietas izskatīšanai rakstveida procesā. Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 114. panta pirmo daļu, tiesa nolēma izskatīt lietu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un tāpēc noraidāms.

[6] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 250. panta pirmo daļu tiesa, taisot spriedumu, pārbauda, vai:

1) administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus;

2) administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām;

3) administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[7] Tiesa secina, ka pieteicējs konkrētās lietas ietvaros lūdz, lai tiesa atceltu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2005. gada 386 lēmumu Nr. 386, ar kuru atteikts izmaksāt pieteicējam pensijas daļu, kas ieturēta laika posmā no 2000. gada 1. februāra līdz 2002. gada 19. martam.

[8] Lietā nepastāv strīds, ka pieteicēja pensijas apmērs laikā no 2000. gada 1. februāra līdz 2001. gada 31. decembrim pārsniedza valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkāršu apmēru, bet no 2002. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 19. martam (ieskaitot) pārsniedza valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta trīskāršu apmēru. Atbilstoši 1998. gada 24. marta Ministru kabineta noteikumu Nr. 99 „Grozījumi Ministru kabineta 1995. gada 19. decembra noteikumos Nr. 381 „Noteikumi par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru un piešķiršanas kārtību" 1.1. apakšpunktam pabalsta apmērs norādītajā laika posmā ir bijis 30 lati mēnesī.

[9] Ar Satversmes tiesas 2002.gada 19.marta spriedumu lietā Nr. 2002-12-01 likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 26. punkts atzīts par neatbilstošu Satversmes 1. pantam un spēkā neesošu no sprieduma publicēšanas dienas.

Spriedums publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 2002. gada 20. martā, līdz ar to turpmāka tiesību normas piemērošana pēc 2002. gada 20. marta nebija pieļaujama.

[10] Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 32. panta trešo daļu, tiesību norma, kuru Satversmes tiesa atzinusi par neatbilstošu augstāka juridiska spēka tiesību normai, uzskatāma par spēkā neesošu no Satversmes tiesas sprieduma publicēšanas dienas, ja Satversmes tiesa nav noteikusi citādi.

[11] No minētās tiesību normas izriet, ka Satversmes tiesa var noteikt brīdi, ar kuru tiesību norma zaudē spēku. Tas vienlaicīgi nozīmē, ka Satversmes tiesa nosaka arī brīdi, līdz kuram tiesību norma ir spēkā.

[12] Ņemot vērā, ka spriedums konstitucionālās sūdzības lietā par tiesību normas spēkā esamību ir stājies spēkā 2002. gada 20. martā, konkrētās administratīvās lietas ietvaros nav pieļaujams atkārtoti vērtēt to tiesību normu interpretāciju un arī tās spēkā esamības periodu, kas ir ietverta spēkā esošajā Satversmes tiesas spriedumā.

APL 17. panta piektā daļa noteic, ja Satversmes tiesa attiecīgo tiesību normu ir interpretējusi spriedumā, iestāde un tiesa piemēro šo interpretāciju

Kā izriet no pieteicēja pieteikuma, uz likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 26. punkta pamata pieteicēja ieturēto pensijas daļu laika posmā no 2000. gada 1. februāra līdz 2002.gada 19. martam pieteicējs lūdz atmaksāt pamatojoties uz Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 5. – 8. pantu.

[13] Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 1. pants noteic, ka minētā likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas tai nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību.

Kā atzinusi Satversmes tiesa 2005. gada 6. aprīļa sprieduma „Par likuma "Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 32. punkta atbilstību Latvijas

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Republikas Satversmes 1. un 109. pantam" 11. punktā – līdz 2002. gada 20. martam [likuma "Par valsts pensijām" pārejas noteikumu] 26. punkts bija spēkā un tajā noteiktā pensijas daļas izmaksas pārtraukšana un pensijas ieturējumi bija likumīgi.

[14] Ņemot vērā šo apstākli, tiesa atzīst, ka laika posmā no 2000. gada 1. februāra līdz 2002. gada 19. martam no pieteicēja pensijas veiktie ieturējumi nevar tikt atzīti par iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai iestādes prettiesisku faktisko rīcību, līdz ar to uz konkrēto gadījumu nav attiecināmas Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma normas.

[15] Pārbaudot pārsūdzētā lēmuma atbilstību procesuālajiem un formālajiem priekšnoteikumiem, tiesa konstatē, ka pārsūdzētais lēmums izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, kā arī atbilst materiālajām tiesību normām – likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 26. punktam, kas bija spēkā pieteicēja pensijas ieturējumu veikšanas laikā. Tiesa arī konstatē, ka, izdodot pārsūdzēto lēmumu, ir ievērota lietas piekritība, izvērtēts pieteicēja viedoklis, aktā ir norāde uz piemērotām tiesību normām, norādīta pārsūdzības kārtība, kā arī pārsūdzētais lēmums attaisno pieteicēja pārsūdzētajā lēmumā ietverto noraidījumu lūgumam izmaksāt pensijas daļu, kas ieturēta laika posmā no 2000. gada 1. februāra līdz 2002. gada 19. martam.

Pastāvot šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka pieteicēja prasījums ir nepamatots un tāpēc ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 245. - 251. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *P.Š.* pieteikumu par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2005. gada 28. decembra lēmuma Nr. 386 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) I. Kaļiņina

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas

tiesnese _____ I. Kaļiņina

Rīgā, 2007. gada 5. februārī

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com